

Naturvårdsbränning

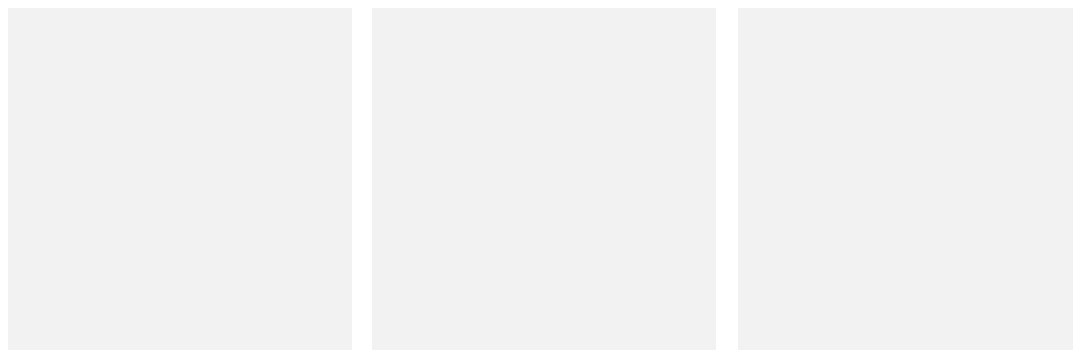
Varför behövs det och vad nyttar det té?

Länsstyrelserna

Något om brandhistorik i Sydsverige

Bränder vart 30e år

Länsstyrelserna

Exemplet Storasjöområdet

Frekventa bränder, både
naturliga och
människoskapade

Länsstyrelserna

Skogstyper i Storasjöområdet: dendrokronologiska undersökningar & pollenanalyser

Tall, björk & hassel samt al, ek, lind, bok, alm	Tall, björk, hassel Övr lövträd minskar Ljung breder ut sig	Tall, björk & hassel Lind	Tall & björk hassel börjar minska	Granen ökar, ljungen har sin största utbredning	Ädellövträd en försvinner nästan helt Ljungen minskar Granen ökar	Ökning av gran och tall, nedgång av björk och ljung
3220 f.Kr. – 1360 f.Kr.	1360 f.Kr. – 760 e.Kr.	760 e.Kr. – 1210 e.Kr.	1210 e.Kr. – 1640 e.Kr.	1650	1700-talet	1960 - nu
	Människoskapade bränder, skogen glesnar	Få bränder Regelbundna fynd av gran och bok		Hårt betestryck och upprepade bränder	Avverkningar, hårt betestryck Brännved till glasbruk, snickerier m.m.	Hårt skogsbruk, avsaknad av brand

Vad händer när det brinner i skogen?

Påverkan på träd- och markskikt

- Gran dör, (tall överlever)
- Tall och lövträd förnygras
- Gläntor skapas
- Fältskiktet tunnas ut: humus äts upp
- Mängder med död ved
- Förnygring blåbärsris och ljung

Länsstyrelserna

Vad händer om det inte brinner i skogen?

Skogen förtätas

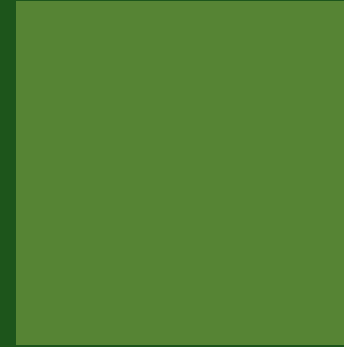
- Gran vandrar in, blir dominant
- Beskuggning som påverkar fältskikt
- Avsaknad av föryngring
- Gläntor försvinner
- Mindre blomning av blåbär/lingon
- Mossa tar över efter blåbärsris
- Pyrofila arter får det svårt

Länsstyrelserna

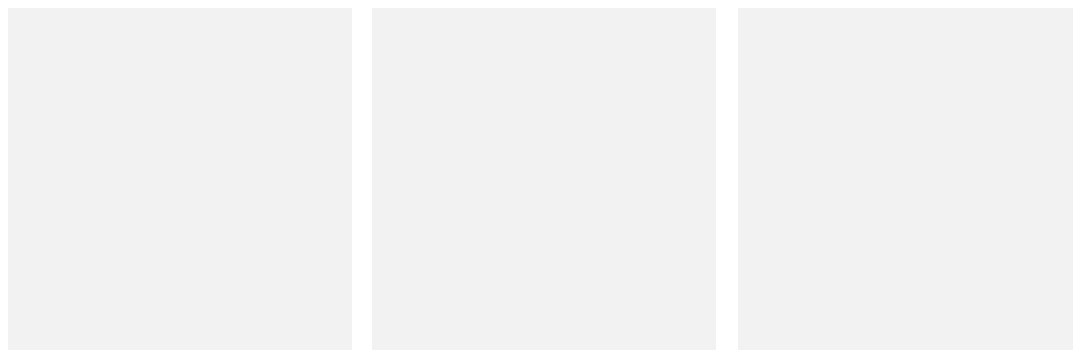
**Detta har
hänt.**

Länsstyrelserna

Vart tog ädellövet vägen?

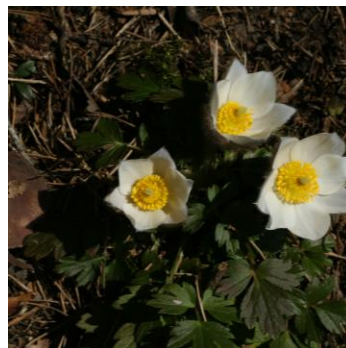
Tallskogar med björk, hassel, ek, lind, avenbok

Vi behöver brand!

100 arter direkt beroende av brand.
1000 arter hotas av att det finns för lite
död ved i landskapet.

Länsstyrelserna

Många tallskogar är i stort behov av restaurering

Därför finns projektet
Life2Taiga

Länsstyrelserna

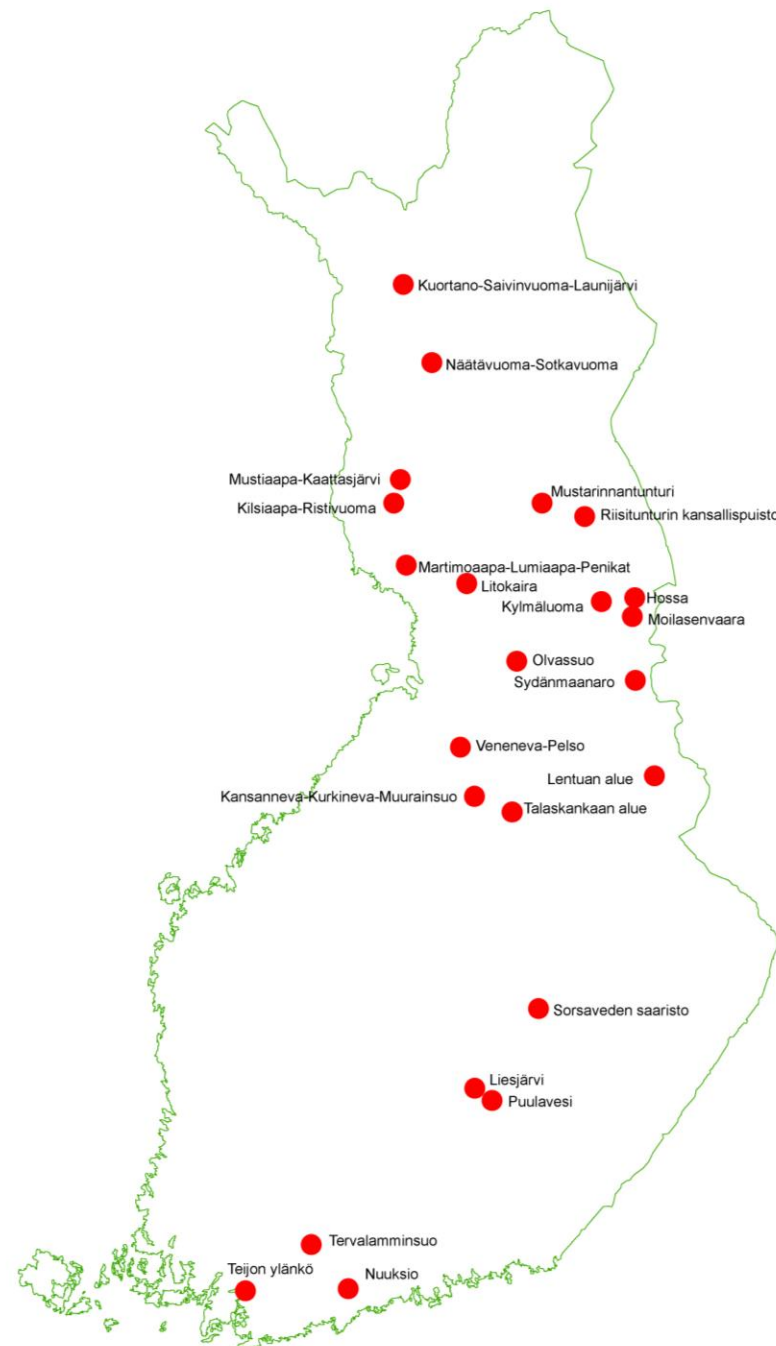
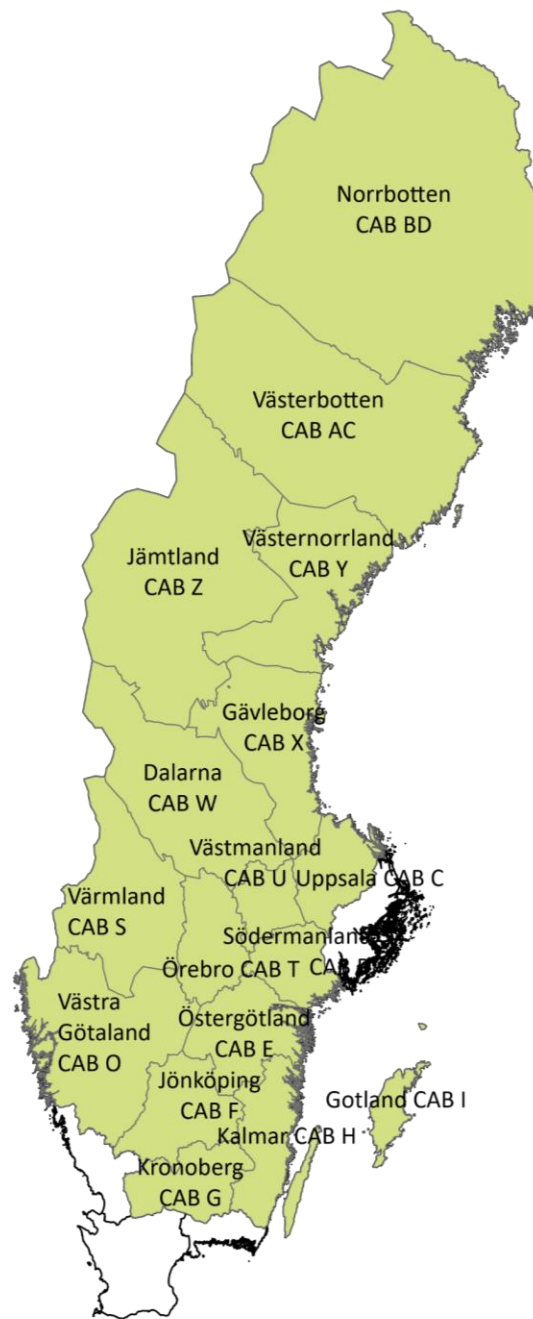
Partners i projektet

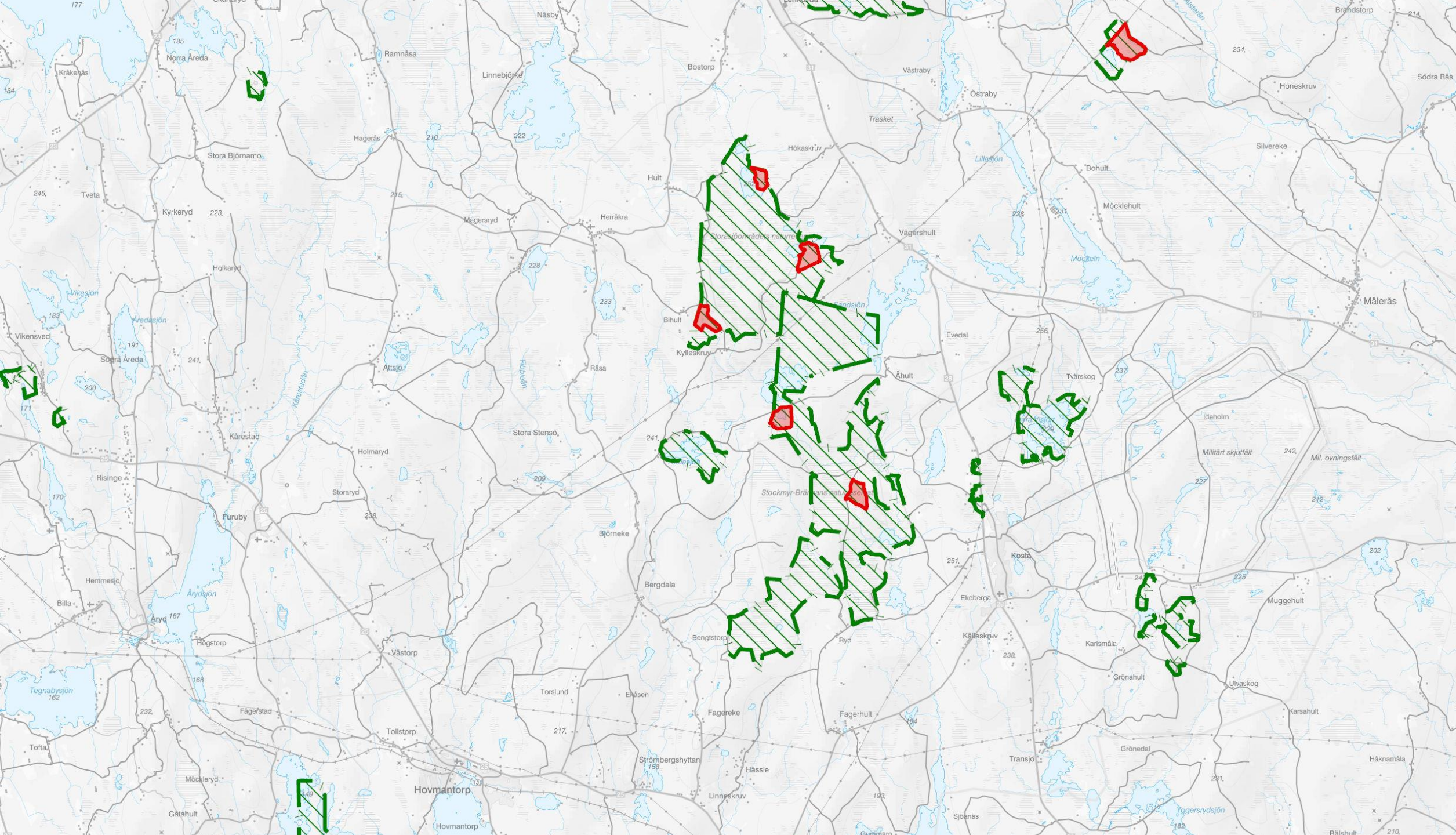
17 länsstyrelser
Naturvårdsverket
Metsähallitus, Finland

Projekttid: okt 2022 – dec 2028

Finansiering: 23,5milj €,
Kronoberg 10 milj kr

Koordinerande partner:
Länsstyrelsen i Västmanland

Hur går det då till?

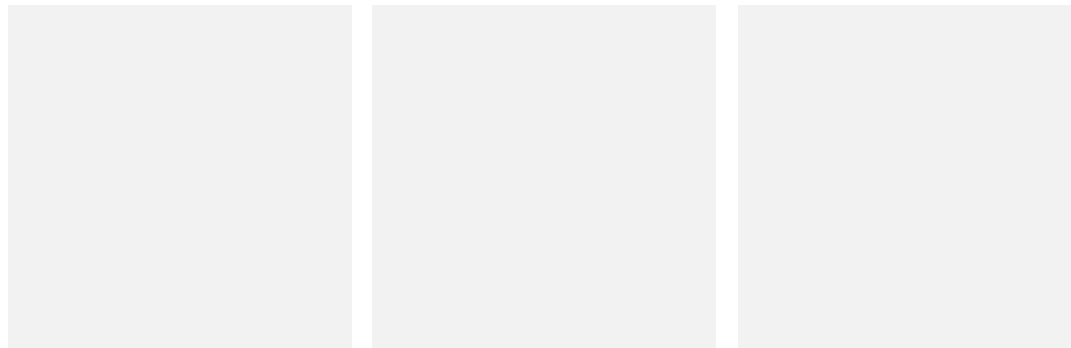
Naturvårdsbränning i praktiken

- Bränningarna efterliknar naturliga bränder
- Bränning utförs i trakter
- Bränning utförs när det hade brunnit naturligt
- De utförs på ett kontrollerat sätt

Olika målbilder för bränningar

Låg vs hög trädmortalitet
Bränning tidigt el sent på
säsong

Bränning tidigt på säsong

Lägre mortalitet bland tall

- Djupare markskikt inte hunnit torka upp lika mycket som sent på säsong
- Vanligen i maj - juni

Länsstyrelserna

Bränning sent på säsong

Högre mortalitet bland tall

- Djupare markskikt har hunnit torka upp mer och tallens rötter påverkas av långvarig glödbbrand
- Vanligen i augusti - september

Länsstyrelserna

Glädjande resultat i Kronoberg

- Svedjenäva dök upp i Bockaskruv efter 150 års (?) frånvaro

Länsstyrelserna

Glädjande resultat i Kronoberg

- Raggbock dyker upp på nya lokaler

Länsstyrelserna

Kan skogsbruket göra samma sak?

Ja och nej.

- + Gläntor
- + Skapa död ved
- +/-Lövföryngring (?)
- + Markblottor
- Sotad ved
- Kådflöden
- Rök

Länsstyrelserna

Brandefterliknande åtgärder

Eller "brandförberedande
åtgärder"

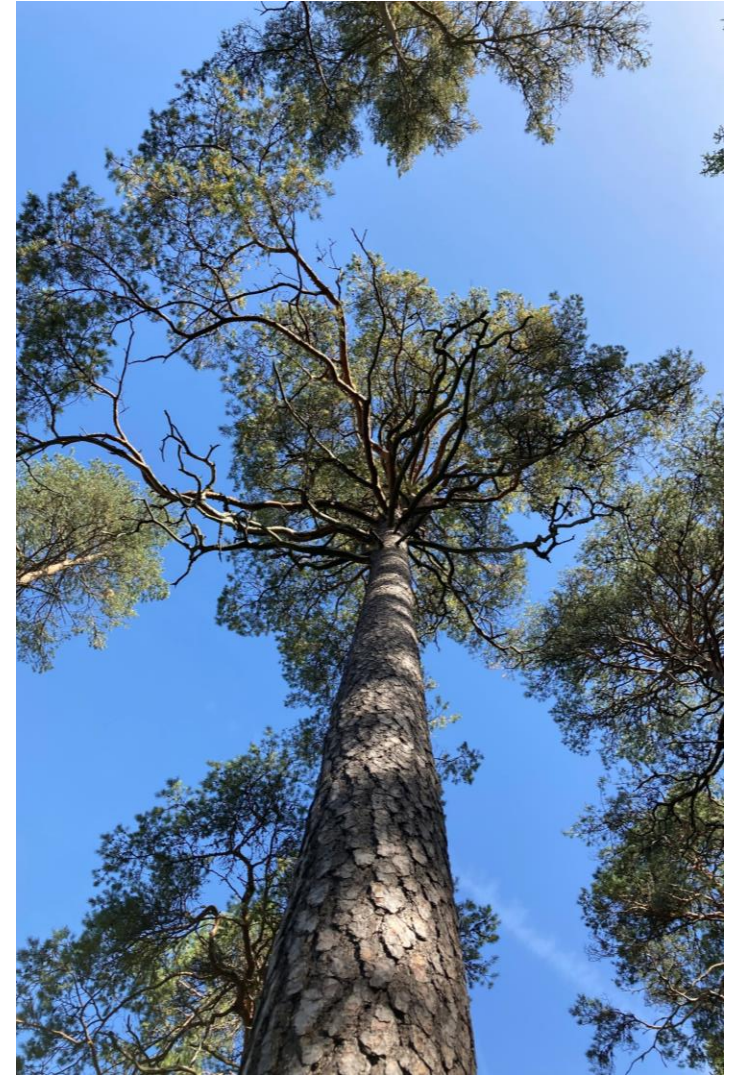
- Gläntor
- Skapa död ved
- Lövföryngring (?)
- Markblottor
- Utrensning av gran

Länsstyrelserna

Ta-hem-meddelande

- Naturvårdsbränning är en effektiv skötselmetod
- Naturvärden för 100 år framåt efter några veckors intensivt arbete
- Det behövs fler åtgärder i de onaturliga skogar som vi jobbar i, såsom plantering och spridning av ädellövträd t ex.

Länsstyrelserna

Spännande läsning & film

- [Levande Taiga full version eng sub](#)
- [Life2Taiga | Länsstyrelsen Västmanland](#)
- Brandhistorik i södra Sverige
- [Naturvårdsbränning- Vägledning för brand och bränning i skyddad skog ISBN 91-620-5438-4](#)
- [Life2Taiga - Vi bevarar och återskapar unika tallskogar i Sverige och Finland](#)
- [Naturvårdsbränning hjälper naturen på traven](#)

Länsstyrelserna

Tack

Länsstyrelserna